

שם: איל שטיין

April 17, 2024

לוגיקה | תרגול 3

שם: איל שטיין

April 17, 2024

נושא השיעור: הגדרה אינדוקטיבית של קבוצת הפסוקים החוקיים

תרגיל 1.

הוכיחו כי $(p_0 p_1)$ אינו פסוק חוקי.

פיתרון:

- נסמן את מספר האטומים ב-פסוק w להיות $\#_A(w)$
- נסמן את מספר הקשרים הבינאריים ב- w להיות $\#_o(w)$
- נבחר תכונה T :

$$T = \{w \in X \mid \#_A(w) = \#_o(w) + 1\}$$

• צ"ל:

1. $a \notin T$

2. $X_{B,F} \subseteq T$

• נפתור:

1. ראשית מתקיים $\#_A(a) = 1$ וגם $\#_o(a) = 0$

• ולכן $a \notin T$.

2.

• **בסיס:**

– ניקח מילה בבסיס, $w \in B$.

* היא מקיימת $\#_A(w) = 1$ וגם $\#_o(w) = 0$

• כלומר $w \in T$.

• **צעד:**

– יהיו $\beta, \gamma \in T$. לפי הגדרת T מתקיים:

$$\#_A(\beta) = \#_o(\beta) + 1$$

$$\#_A(\gamma) = \#_o(\gamma) + 1$$

– נראה עבור $F_{\neg}$:

$$w = f_{\neg}(\beta) = (\neg\beta)$$

$$\#_A(w) = \#_A(\beta) = \#_o(w) + 1 = \#_o(\beta) + 1$$

– נראה עבור $F_{\circ}$, לכל $\circ \in \{\wedge, \vee, \rightarrow\}$:

$$w = f_{\circ}(\beta, \gamma) = (\beta \circ \gamma)$$

$$\#_A(w) = \#_A(\beta) + \#_A(\gamma)$$

$$= \underbrace{\#_o(\beta) + 1 + \#_o(\gamma) + 1}_{=\#_o(w)}$$

$$= \#_o(w) + 1$$

תרגיל 2.

תרגיל 2: נגדיר קבוצה אינדוקטיבית:

• העולם: $X = \text{WFF}$, קבוצת הפסוקים החוקיים.

• הבסיס: $B = \{(\alpha \rightarrow (\beta \wedge \gamma)) \in \text{WFF} \mid \alpha, \beta, \gamma \in \text{WFF}\}$

• הפעולות: $F = \{f_1, f_2\}$, כאשר:

$$f_1(w) = \begin{cases} p_0 & \text{קיימים } \alpha, \beta \in \text{WFF} \text{ כך ש- } w = (\alpha \wedge \beta) \\ (\neg w) & \text{אחרת} \end{cases}$$

$$f_2(w_1, w_2) = (w_1 \rightarrow w_2)$$

הוכיחו/הפריכו: $p_0 \in X_{B,F}$

פתרון:

• נראה כי $p_0 \notin X_{B,F}$.

• נגדיר תכונה T - קיים לפחות קשר ובנוסף, כל הפסוקים שבהם קשר המרכזי הוא $\neg$ או $\rightarrow$.

• צ"ל:

$$1. p_0 \notin T$$

$$2. X_{B,F} \subseteq T$$

• הוכחה:

1. נשים לב כי $p_0 \notin T$ כי אין בו קשרים בכלל.

2. נוכיח באינדוקציית מבנה שמתקיים $X_{B,F} \subseteq T$:

– **בסיס:**

$$* \text{ יהי } w \in B$$

• הקשר המרכזי ה- w הוא $\rightarrow$ לפי הגדרת B

$$* \text{ ולכן } w \in T$$

– **צעד:**

$$* \text{ יהיו } w_1, w_2 \in T$$

$$* \text{ נבחן את } w = f_1(w_1)$$

• מכיוון שהקשר המרכזי ב- w_1 הוא $\neg$ (לפי הנחת האינדוקציה), מהפעלת הפונקציה על w_1 נקבל:

$$w = f_1(w_1) = (\neg w_1)$$

· ולכן $w \in T$.

* נבחן את $w = f_2(w_1, w_2)$

$$w = f_2(w_1, w_2) = (w_1 \rightarrow w_2)$$

· מתקיים $w \in T$ כי הקשר המרכזי ב- w הוא $\rightarrow$.